

Nastavljamo da osvajamo nova tržišta

Positivno ocenjeni elementi kao što su visok solvency ratio, konzervativna politika rezervisanja, dobra finansijska fleksibilnost, visoka profitabilnost u underwritingu, adekvatno upravljanje rizicima umnogome su uticali na poboljšanje konačne ocene Društva. Od jula 2019. kreditni rejting Dunava Re je sa BB+ promenjen na BBB – , dok je finansijski rejting promenjen sa B na B+ sa stabilnim izgledima (Stable outlook). Ovim je naše Društvo svrstano u grupu finansijski sigurnih partnera i prepoznato je kao potencijalni reosiguravač čak i na tržištima gde je Solvency II regulativa u punoj primeni Razgovarala: Vesna Lapčić

Posle izuzetno uspešne 2018. godine u kojoj smo ostvarili istorijski najbolje rezultate, početak poslovne 2019. godine nije čak dao ni nagoveštaj da bi tekuća godina mogla da nadmaši prethodnu. Osnovni zadatak nam je bio da postavimo plan delovanja koji će nas dovesti do ostvarenja planskih veličina. Imajući u vidu da smo se sredinom 2018. godine pozicionirali kao prvo društvo za osiguranje odnosno reosiguranje u Srbiji koje je dobilo ocenu jedne međunarodne rejting agencije, osnovna ideja je bila povećanje obima poslovanja u Evropi i teritorijalno širenje portfelja na zemlje Bliskog Istoka i Azije, tačnije na one zemlje gde regulativa Solvency II nije još uvek u punoj primeni ali se ipak zahteva određena kreditna sposobnost reosiguravača. Koristeći tradicionalno dobre poslovne veze i tadašnji kreditni rejting uspešni smo da se vratimo na tržište Južne Koreje, UAE i Rusije", kaže Zorana Pejčić, predsednica Izvršnog odbora Dunav Re u intervjuu za magazin Svet osiguranja.

Ipak, rejting agencija A.M. Best je poboljšala kreditni rejting Dunav Re u julu 2019. Kako će to poboljšanje uticati na poslovanje Dunav Re i šta je uslovljavalo poboljšanje rejtinga?

Kreditni rejting se obnavlja na svakih dvanaest meseci. Rejting agencije sprovode analizu poslovnih podataka za vremensku seriju od pet godina kako bi sagledale potencijalna unapređenja procesa rada, a takođe i ono što je najznačajnije kretanje finansijskih rezultata jednog društva i adekvatnost raspoloživog kapitala. U našem slučaju izuzetno visoka i stabilna stopa prinosa na kapital, kombinovani ratio u rangu između 69% -78%, povoljna struktura portfelja koja pokazuje da društvo generiše manje od jedne polovine premije iz Srbije, dok 53% premije potiče sa međunarodnog tržišta, navela je analitičare agencije AM Best da preispitaju prošlogodišnju ocenu našeg Društva. Pozitivno ocenjeni elementi kao što su visok solvency ratio, konzervativna politika rezervisanja, dobra finansijska fleksibilnost, visoka profitabilnost u underwritingu, adekvatno upravljanje rizicima umnogome su uticali na poboljšanje konačne ocene Društva. Od jula 2019. kreditni rejting Dunava Re je sa BB+ promenjen na BBB – , dok je finansijski rejting promenjen sa B na B+ sa stabilnim izgledima (Stable outlook). Ovim je naše Društvo svrstano u grupu finansijski sigurnih partnera i prepoznato je kao potencijalni reosiguravač čak i na tržištima gde je Solvency II regulativa u punoj primeni. Velikim zalaganjem naših zaposlenih učinjen je, slobodno mogu reći, nesvakidašnji pomak u smislu poboljšanja ocene, posebno imajući u vidu da u svetu nema mnogo kompanija koje su se za samo godinu dana pomerile jedan stepenik više u odnosu na prvobitnu ocenu. Mišljenja sam da je ovo poboljšanje veliki korak ne samo za Dunav Re već i za čitavo tržište osiguranja Republike Srbije.

Kakvo je bilo poslovanje Dunav Re-a u prošloj godini? Da li ste zadovoljni prvom polovinom ove godine?

Poslovna 2018.godina, kao što sam već rekla, bila je izuzetno uspešna. Ostaće zapamćena pre svega po rezultatima koje smo zabeležili, ali i kao godina u kojoj se jedno srpsko društvo za reosiguranje našlo na listi reosiguravača kojima je dodeljen kreditni rejting. Što se tiče osnovnih pokazatelja poslovanja istakla bih da je bruto premija porasla za oko sedam odsto u odnosu na bruto premiju 2017. godine. Neto zadržana premija zabeležila je rekordno visok nivo rasta od oko 19 odsto. Visok nivo rasta neto zadržane premije posledica je sprovođenja politike malih udela. Naime, dugoročno opredeljenje našeg Društva je preuzimanje manjih udela do visine sopstvenih kapaciteta i smanjenje potreba za retrocesijom. Prošlu godinu završili smo sa kombinovanim raciom od 78 odsto, stopom povrata na kapital od 28,02 odsto i neto profitom od oko 215 miliona dinara. Prva polovina 2019. godine pokazuje pozitivan trend rasta premije, kombinovani ratio u skladu sa planiranim i zadovoljavajući nivo dobiti.

Apsolutna posvećenost rastu portfelja, očuvanju tržišne pozicije i daljem unapređenju kreditnog rejtinga biće ključni cilj u predstojećim godinama poslovanja

Kakav je odnos prikupljene premije sa lokalnog i sa inostranog tržišta? Ko su sve cedenti Dunav Re i kako dolazite do inostranih klijenata?

Dunav Re je društvo za reosiguranje koje posluje više od 40 godina na domaćem i međunarodnom tržištu. Skoro tri decenije Društvo je bilo orijentisano na tržište nekadašnje Jugoslavije, a kasnije na tržište Republike Srbije gde je bilo prepoznato kao tržišni lider. U poslednjih petnaest godina politika Društva je umnogome promenjena u smislu da je Društvo prepoznalo potrebu teritorijalnog širenja portfelja. Jedan od razloga za ovako značajan preokret u politici preuzimanja rizika bio je i nedovoljno brz rast srpskog tržišta reosiguranja. Međunarodno tržište se pokazalo kao dobar i kvalitetan izvor premije. Sve do sredine 2018. godine ograničavajući faktor za nastup na ino tržištu bio je nedostatak ocene kreditnog rejtinga. Ipak čak i u takvim okolnostima Društvo je uspevalo da jednu četvrtinu ukupnog premijskog prihoda pribavi kroz pružanje usluga inostranim partnerima. Danas je situacija mnogo drugačija. Dunav Re je prisutan kao reosiguravač gotovo na svim kontinentima. Srpsko tržište osiguranja kao izvor premijskog prihoda predstavlja oko 47 odsto ukupnog premijskog prihoda Društva. Saradnju sa domaćim i inostranim partnerima ostvarujemo putem direktnih kontakata ili preko renomiranih brokerskih kuća. Oba kanala prodaje su jednako zastupljena. Olakšavajuća okolnost je dugogodišnja tradicija i prepoznatljivo ime našeg Društva kako u zemlji tako i u inostranstvu.

Postoje li neke prepreke za dalji rast poslovanja reosiguravača?

Po obimu, tržišta reosiguranja predstavljaju otprilike jednu desetinu primarnih tržišta osiguranja posmatrano na globalnom nivou. Ipak, bez obzira na malo relativno učešće, reosiguranja igraju ključnu ulogu u održavanju solventnosti i kapitalne efikasnosti. Sa druge strane, reosiguravači su se suočili sa istim konkurentskim pritiscima kao i primarna tržišta u smislu prevelike ponude. Gledajući unapred, čini mi se da postoji mnogo mogućnosti da industrija reosiguranja održi i poveća svoju važnost pre svega imajući u vidu poslovni ambijent u kome se javljaju novi rizici i gde uslovi poslovanja postaju složeniji, a samim tim i manje sigurni. Ono što se poslednjih godina jasno vidi je da industrija reosiguranja nastavlja da se konsoliduje. Vodeće svetske kompanije kao što su Munich Re, Swiss Re, SCOR, Hannover Re itd uspevaju da održe svoja tržišna učešća, ali i da zabeleže profitabilnost bolju nego što je ona u ostalim granama.

Šta vidite kao najveće rizike koje prete kompanijama i ljudima u današnjem svetu?

Neću vam reći ništa novo. I dalje prirodne katastrofe predstavljaju najveću opasnost za ljude i kompanije širom sveta. Ukupni ekonomski gubici od prirodnih katastrofa i tzv. "Man made" katastrofa za 2018. godinu, prema istraživanju koje je sproveo Swiss Re Institut, procenjuju se na 155 milijardi dolara. Oko 146 milijardi se odnosi na prirodne katastrofe dok je učešće šteta koje je uzrokovao čovek samo oko devet milijardi dolara. Tokom 2018. godine više od 11.000 ljudi je preminulo ili nestalo u katastrofalnim događajima. Samo u zemljotresu u Indoneziji nastradalo je 3.500 ljudi. Osim ovog zemljotresa nije bilo pojedinačnog velikog prirodnog događaja katastrofe kao što je to, na primer, bio slučaj u 2017. godini gde se beleže ogromni gubici kao posledica Harvi, Irma i Maria uragana. Ipak ukupni gubici od niza manjih i srednjih događaja, pored neke veće katastrofe izazvane delovanjem čoveka uzrokovale su znatne ukupne osigurane gubitke.

Big data su u isto vreme veliki potencijal, ali i velika pretnja za kompanije. Šta mislite, koliko kompanije zaista shvataju pretnju koja im dolazi od zloupotrebe podataka i potencijalne štete koje mogu da nastanu na taj način?

Razvoj novih tehnologija uslovio je čoveka da razvije povećano poverenje u softvere i prepusti im naizgled gotovo sve aspekte života. Sa druge strane upravo je korist od takvog brzog informatičkog razvoja prerasla u najveću pretnju savremenog doba. Ako samo zamislimo kakvi se sistemi oslanjaju na softvere jasno je kakve bi posledice mogao da ima jedan cyber napad. Električne mreže, bolnice, finansijske institucije, glasačke mašine i vojni sistemi oslanjaju se na softvere.

Prošla godina bila je puna katastrofa u cyber-bezbednosti, od otkrivanja propusta u bezbednosti u milijardama mikročipova do masovnih zloupotreba podataka i napada upotrebom zlonamernog softvera koji zaključava računarske sisteme do otkupnine, obično u obliku neupadljive digitalne valute. Sve više je i novih cyber pretnji na koje treba obratiti pažnju

Prošla godina bila je puna katastrofa u cyber-bezbednosti, od otkrivanja propusta u bezbednosti u milijardama mikročipova do masovnih zloupotreba podataka i napada upotrebom zlonamernog softvera koji zaključava računarske sisteme do otkupnine, obično u obliku neupadljive digitalne valute. Sve više je i novih cyber pretnji na koje treba obratiti pažnju. Danas se često govori o hakovanju šifara pomoću kvantnih računara kao i o hakovanju pametnih ugovora. Pametni ugovori su softverski programi smešteni na blockchainu koji automatski izvršavaju neki oblik razmene digitalne imovine ako su ispunjeni uslovi kodirani u njima. Hakeri lako pronalaze mane ovih softvera i koriste ih kako bi sebi pribavili korist.

Kako vi vidite ulogu reosiguravajućih kompanija u novim rizicima poput sajber rizika i drugih?

Cyber osiguranja ili reosiguranja osmišljena su sa ciljem da pomognu organizacijama i privrednim subjektima u ublažavanju izloženosti riziku u smislu nadoknade troškova povezanih sa oporavkom posle ugrožavanja bezbednosti povezanih sa cyber napadima ili sličnim događajima. Ne postoji osiguranje koje može da spreči ili ublaži cyber napad, kao što osiguranje ne može da spreči ni ostvarenje bilo kog drugog rizika. Uloga osiguranja je upravo u saniranju posledica. Nagli rast cyber pokrića zabeležen je 2005. godine i od tada premija po ovoj vrsti osiguranja konstantno raste. Prema nekim istraživanjima predviđa se da će premijaza cyber dostići 7,5 milijardi dolara do 2020. godine.

Dunav Re je prisutan kao reosiguravač gotovo na svim kontinentima. Srpsko tržište osiguranja kao izvor premijskog prihoda predstavlja oko 47 odsto ukupnog premijskog prihoda Društva

Svojevremeno ste rekli da su nove investicije po pravilu i novi izvori prihoda. U prethodnom period smo imali završetak određenih kapitalnih investicija i najavu novih, da li se dešavanja u privredi prelamaju na vase bilanse i u kojoj meri?

Svedoci smo oporavka privrede naše zemlje. Stranih i domaćih investicija ima sve više. Ako govorimo o uticaju na samu granu osiguranja ne može se reći da se uticaj ne oseća. Većina novih investicija zahteva kvalitetno osiguranje, a posebno ono u oblasti građevinarstva. Strani i domaći investitori veoma su svesni uloge osiguranja posebno u uslovima visokog rizika. Sa druge strane, osiguravači spremno dočekuju svaki novi projekat trudeći se da izađu u susret zahtevima klijenata.

Kakvi su dalji planovi kompanije Dunav Re?

Dunav Re će i u narednom periodu slediti politiku teritorijalnog širenja. Sada kada smo se priključili grupi finansijski sigurnih reosiguravača očekujemo da će sam proces uključivanja novih klijenata sa međunarodnog tržišta u portfelj biti daleko lakši nego što je to bilo do sada. Takođe, u narednom periodu očekujemo realizaciju projekta "3 main international desks" koji podrazumeva formiranje specijalizovanih timova za tržište Kine, Bliskog Istoka i Južne Amerike. Apsolutna posvećenost rastu portfelja, očuvanju tržišne pozicije i daljem unapređenju kreditnog rejtinga biće ključni cilj u predstojećim godinama poslovanja. n